

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 21 септември 2020 година

Соопштение за печат

Монетарни движења во Република Северна Македонија: август 2020 година¹

- **Паричната маса (монетарниот агрегат МЗ^{2,3})**, во август 2020 година, се намали за 1,0% на месечно ниво, во најголем дел како резултат на падот на долгорочните депозити до две години, како и помал пад на краткорочните депозити и готовите пари во оптек, при раст кај депозитните пари. Споредено на годишна основа, паричната маса бележи раст од 7,0%, којшто се должи на повисоките депозитни пари, готови пари во оптек и краткорочни депозити, при остварен пад кај долгорочните депозити до две години.

Табела 1. Вкупни депозити и кредити⁴ на недржавниот сектор

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	7.2020	8.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	7.2020	8.2020	7.2020	8.2020
Парична маса М4	418,499	427,071	438,662	455,411	471,225	466,255	11.7	10.5	10.8	9.3	9.1	6.6	0.5	-1.1
Парична маса МЗ	372,833	379,982	388,869	404,028	419,973	415,936	10.4	9.2	9.9	8.2	9.3	7.0	0.7	-1.0
<i>од кои:</i>														
Готови пари во оптек	31,236	32,554	33,368	36,108	42,042	41,710	9.0	9.7	8.8	12.0	22.7	22.6	2.2	-0.8
Вкупни депозити	377,800	386,461	394,472	410,794	420,347	415,722	11.1	10.5	10.1	9.5	7.9	5.2	0.3	-1.1
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	96,147	99,456	104,178	111,948	109,813	111,278	12.1	10.1	11.1	14.6	9.0	5.8	-0.7	1.3
<i>Во денари</i>	66,691	71,021	75,566	81,911	76,484	77,655	11.1	13.5	11.7	17.9	5.7	4.0	-1.4	1.5
<i>Во странска валута</i>	29,456	28,434	28,613	30,036	33,329	33,623	14.4	2.6	9.4	6.4	17.3	10.1	1.2	0.9
Домаќинства	253,748	258,100	262,458	272,605	281,580	275,805	8.7	9.0	9.3	7.9	8.4	5.7	0.4	-2.1
<i>Во денари</i>	131,901	135,492	137,346	146,231	149,137	143,887	9.6	11.8	12.0	10.4	9.5	5.3	0.0	-3.5
<i>Во странска валута</i>	121,847	122,609	125,113	126,374	132,443	131,918	7.7	6.0	6.4	5.2	7.2	6.2	0.9	-0.4
Вкупни кредити	324,798	330,726	328,970	341,389	355,085	350,139	9.0	8.1	5.6	6.0	8.2	6.9	0.7	-1.4
<i>од кои:</i>														
Корпоративен сектор	164,734	165,305	159,764	167,952	173,055	167,616	8.2	6.4	1.7	1.9	7.1	4.8	0.0	-3.1
<i>Во денари</i>	103,142	103,308	99,250	103,591	107,341	101,454	10.3	8.8	3.6	-0.8	6.5	2.1	0.6	-5.5
<i>Во странска валута</i>	61,592	61,997	60,514	64,361	65,714	66,162	5.0	2.5	-1.5	6.6	8.2	9.4	-0.9	0.7
Домаќинства	158,550	163,963	167,528	172,014	180,687	181,176	9.7	9.9	9.5	10.5	9.4	9.0	1.3	0.3
<i>Во денари</i>	88,854	91,492	92,821	95,075	101,216	102,293	12.9	11.4	9.6	10.0	10.2	10.8	1.8	1.1
<i>Во странска валута</i>	69,697	72,471	74,706	76,939	79,472	78,883	6.0	8.0	9.3	11.0	8.4	6.8	0.7	-0.7

Извор: НБРСМ.

- Во август, **вкупните депозити⁵** бележат месечен пад од 1,1%, којшто се должи на намалувањето на депозитите на секторот „домаќинства“, во услови на раст на депозитите на корпоративниот сектор. Вкупните депозити се зголемени за 5,2% на годишна основа, при раст на депозитите кај двата сектора, којшто е поизразен кај

¹ Податоците за монетарните агрегати, како и вкупните депозити и кредити заклучно со август 2020 година, не ги вклучуваат податоците за една банка на која во август 2020 година ѝ е укината дозволата за основање и работење и е отворена стечајна постапка. Исклучувањето на податоците за оваа банка во август влијае на месечните и годишните промени анализирани во ова соопштение.

² Почнувајќи од јуни 2018 година, Народната банка го користи монетарниот агрегат МЗ како нова стандардна дефиниција за паричната маса. За аналитички цели и понатаму ќе се пресметува и ќе се објавува монетарниот агрегат М4.

³ Монетарниот агрегат М1 го сочинуваат готовите пари во оптек и депозитните пари. Монетарниот агрегат М2 е составен од монетарниот агрегат М1 заедно со краткорочните депозити, додека монетарниот агрегат МЗ (паричната маса), покрај монетарниот агрегат М2, ги вклучува и депозитите со достасаност од една до две години. Следствено, монетарниот агрегат М4 ги содржи монетарниот агрегат МЗ и долгорочните депозити со достасаност над две години. За подетално објаснување, види ја Методологијата:

http://www.nbirm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

⁴ Годишните стапки на кредитите во периодот од јули 2019 па наваму се под влијание на ефектите од мерката на НБРСМ за отпис на побарувањата коишто се целосно покриени подолго од една година.

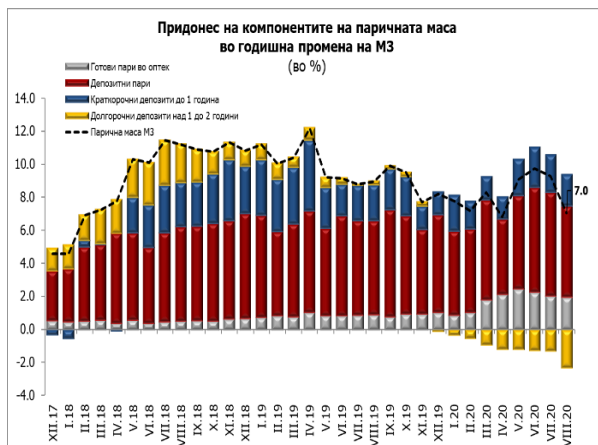
⁵ Вкупните депозити ги сочинуваат сите депозити вклучени во монетарниот агрегат М4.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

секторот „домаќинства“. Со корекција на податоците за депозитите на банката во стечај вкупните депозити во август бележат месечен и годишен раст од 0,5% и 6,9% соодветно.

- **Вкупните кредити**⁶, во август, се пониски за 1,4% на месечна основа, што во услови на раст на кредитите на домаќинствата, во целост го одразува намаленото кредитирање на корпоративниот сектор. На годишна основа, вкупните кредити бележат раст за 6,9%, како резултат на повисокото кредитирање кај двата сектора, коешто е поизразено кај секторот „домаќинства“. Со корекција на податоците за кредитите на банката во стечај, вкупните кредити бележат месечен и годишен раст од 0,3% и 8,8% соодветно.

Извор: НБРСМ.

1. Депозити и кредити на корпоративниот сектор⁷

Извор: НБРСМ

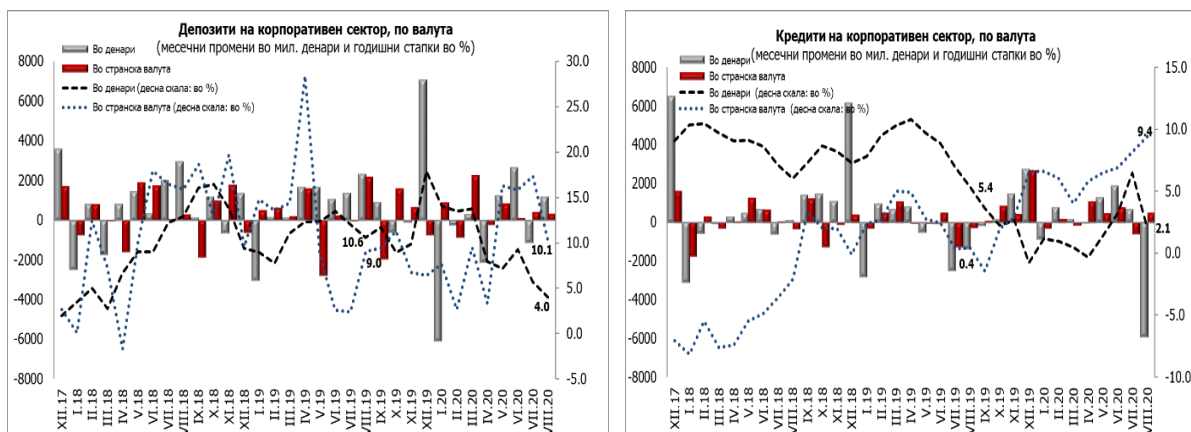
⁶ На 9 август 2018 година, Советот на Народната банка ја усвои Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик („Службен весник на Република Македонија“ бр. 149/18), според која банките имаат обврска да ги пренесат од билансна во вонбилансна евиденција (и да продолжат со пренесување на) сите побарувања коишто се целосно резервирани подолго од една година. Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик започна да се применува од 1. јули 2019 година со што ефектот од споредбената основа се исцрпи во јули 2020 година. Оттука, разликите во годишните стапки на промена на кредитите со и без ефектот од извршените отписи се незначителни, поради што, од оваа соопштение натаму овие споредби се прекинуваат.

⁷ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа јавните и приватните нефинансиски друштва.

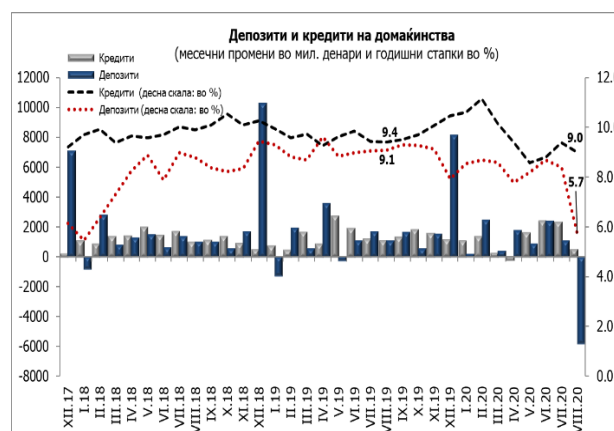
Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во август, вкупните **депозити на корпоративниот сектор** се зголемени за 1,3% на месечна основа. Нагорната промена во најголем дел се должи на зголемувањето на депозитните пари, при остварен помал раст и кај депозитите во странска валута (краткорочни и долгорочни), а во услови на пад кај депозитите во денари (краткорочни и долгорочни). Годишниот раст изнесува 5,8% и главно се должи на растот на депозитните пари, како и краткорочните и долгорочните депозити во странска валута, при пад кај краткорочните и долгорочните депозити во денари. Со корекција на податоците за депозитите на корпоративниот сектор на банката во стечај, месечниот и годишен раст во август изнесува 2,0% и 6,5%, соодветно.
- **Кредитите на корпоративниот сектор**⁸, овој месец, се пониски за 3,1% во споредба со претходниот, како резултат на намаленото кредитирање во денари. На годишна основа, кредитите на корпоративниот сектор се зголемени за 4,8%, под влијание на растот на кредитите во денари и странска валута, којшто е поизразен кај кредитите во странска валута. Доколку се коригираат податоците за кредитите на банката во стечај, кредитите на корпоративниот сектор, во август, бележат месечен пад од 0,6%, при годишен раст од 7,6%.

Извор: НБРСМ.

2. Депозити и кредити на домаќинствата⁹

Извор: НБРСМ.

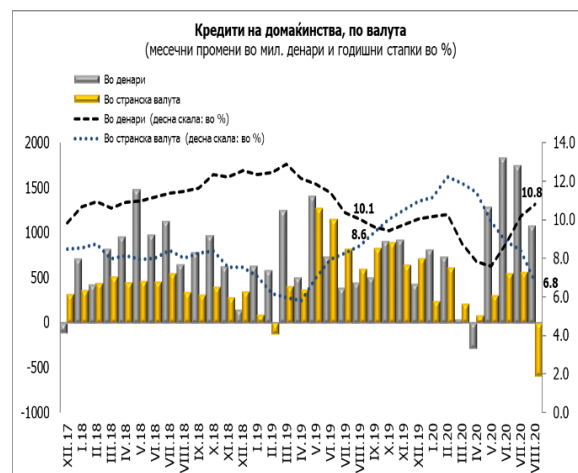
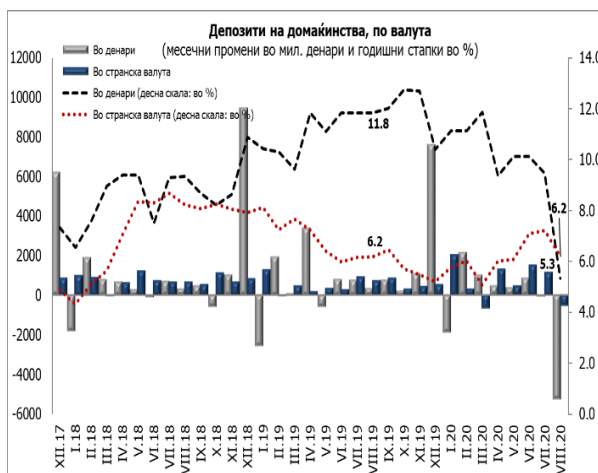
⁸ Почнувајќи од јуни 2018 година, а согласно со новата методологија, податоците за финансиските инструменти во денари со валутна клаузула се вклучени во рамките на странската валута.

⁹ За потребите на ова соопштение, домаќинствата се однесуваат на физичките лица и самостојните вршители на дејност.

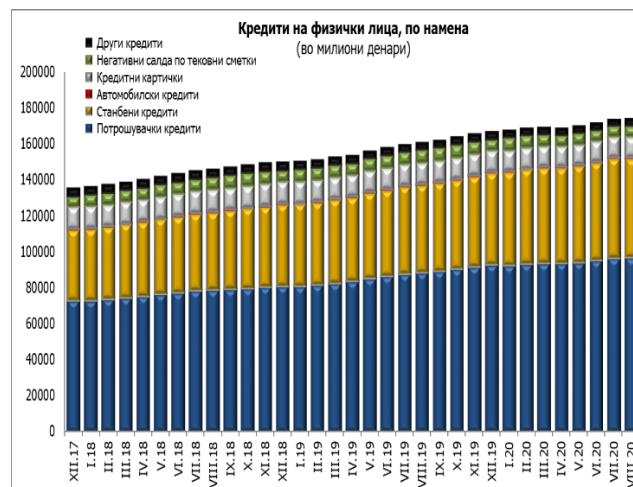

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Во август, кај вкупните **депозити на домаќинствата** е забележан месечен пад од 2,1%. Надолната промена во најголем дел се должи на намалените долгорочни депозити во денари (учество во промената од 68,2%), при забележан пад и кај останатите компоненти, освен краткорочните депозити во странска валута коишто бележат раст. Анализирани на годишно ниво, депозитите на домаќинствата се зголемени за 5,7%, како резултат на растот на депозитните пари и краткорочните депозити во странска валута, додека останатите компоненти бележат пад. Со корекција на податоците за депозитите на банката во стечај, остварен е минимален месечен раст од 0,1% и годишен раст од 8,0%.
- **Кредитите на домаќинствата**, овој месец, бележат месечен раст од 0,3%, којшто е резултат на повисоките кредити одобрени во денари, додека кредитите во странска валута бележат пад. На годишна основа, растот изнесува 9,0% и е поизразен кај кредитите одобрени во денари. Со корекција на податоците за кредитите на домаќинствата на банката во стечај, растот на месечно и годишно ниво изнесува 1,2% и 10,0%, соодветно.

Извор: НБРСМ.

Извор: НБРСМ.

Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика

Табела 2. Кредити на банките и штедилниците дадени на физичките лица, по намена

	состојба (во милиони денари)						годишна промена (во %)						месечна промена (во %)	
	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	7.2020	8.2020	3.2019	6.2019	9.2019	12.2019	7.2020	8.2020	7.2020	8.2020
Потрошувачки кредити	82,324	86,335	89,042	92,430	96,249	96,618	10.9	12.0	12.8	14.6	10.0	9.6	1.3	0.4
Станбени кредити	46,477	47,785	49,116	51,338	55,306	55,144	13.6	12.9	11.9	12.7	14.0	13.0	1.7	-0.3
Автомобилски кредити	319	320	316	316	289	286	0.4	4.0	4.8	1.4	-10.9	-10.7	-1.2	-0.9
Кредитни картички	12,113	12,007	11,956	11,928	11,557	11,566	-0.4	-1.5	-2.3	-2.6	-3.8	-3.7	0.4	0.1
Негативни салда по тековни сметки	6,830	6,850	7,043	6,123	6,020	6,149	8.4	2.7	2.3	-1.7	-11.7	-10.9	-3.0	2.1
Други кредити	4,252	4,217	4,194	4,118	3,932	3,931	-6.2	-8.2	-8.2	-10.6	-5.9	-5.4	-0.3	0.0

Извор: НБРСМ.

- Во август, анализирано според намената на кредитите одобрени на физичките лица, **потрошувачките кредити**, како најзастапена категорија, бележат месечен и годишен раст од 0,4% и 9,6%, соодветно. **Станбените кредити** се намалени за 0,3% на месечно ниво, при остварен годишен раст од 13,0%. Кај **автомобилските кредити** падот на месечна и годишна основа изнесува од 0,9% и 10,7%, соодветно. Кредитите одобрени на **кредитни картички** бележат минимален месечен раст од 0,1%, при годишен пад од 3,7%, додека **негативните салда на тековните сметки** остварија месечен раст од 2,1%, при годишен пад од 10,9%. Кредитите одобрени врз **други основи**, во август, се непроменети на месечна основа, додека на годишна основа се намалени за 5,4%.

Придружни информации

Временски серии податоци: Биланси и прегледи на депозитните институции, месечни податоци http://www.nbrm.mk/monetarna_statistika.nspk

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_monetarna_07_2018_mak.pdf

Информација за методолошките измени во монетарната статистика, статистиката на останатите финансиски институции и статистиката на каматните стапки:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/informacii/Informacija_za_promeni_vo_monetarnata_statistika_mk.pdf

**Народна банка на Република Северна Македонија
Дирекција за статистика**

Следни објавувања: Календар на објавување податоци
http://nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Монетарни движења во Република Северна Македонија: 21 октомври 2020 година (референтен пресек заклучно со септември 2020).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02 3215 181 локал 116 (или 110/108).